

QRZ...

Medlemsblad för NORRKÖPINGS RADIOKLUBB
Mars 2005. Web-QRZ nummer 3

KLUBBINFORMATION

Norrköpings Radioklubb, Nelinsgatan 24 KV. 603 55 Norrköping

Besöksadress:- Nelinsgatan 24. Kv.

Klubbsignal SK5BN. 7S5LH. Repeater VHF kanal RV48. 145,600 mHz – SK5BN/R.

UHF – kanal RU368 434,600 mHz – SK5BN/R + skift

Hemsida <http://www.sk5bn.com/>

Aktualiteter

- ▶ Checka in på SK5BN Trafiknät varje söndag kväll kl. 2115 på Norrköpingrepeaterarnas frekvens.
- ▶ Månadsmöte första måndagen varje månad med olika aktiviteter enligt särskild e-post
- ▶ SK5BN har öppet hus varje måndag kväll. Ett tillfälle att prata radio med andra hams, läsa nya tidningar eller passa på att köra radio på SK5BN. Anmäl gärna på trafiknätet söndag kväll.
- ▶ Blir SK5BN QRV på årets fieldday och deltar i portabeltesten? Ställer du upp?

SSA Årsmöte i Karlsborg

Om du själv inte deltar i SSA årsmöte så kan du lämna fullmakt för någon annan sändareamatör att föra din talan. Kontakta SM5TJH/Janne.

Nu är SK5BN på gång i 2005 års månadstester på 144 MHZ

Månad	Antal	Poäng	Placering
Januari	4	42267	22
Februari	5	43162	23
Mars	3	31545	18

De stora poängplockarna är SA5Z/Derek och SM5MCZ/Sven-Arno. Till kommande månader välkomnar vi att fler tävlande ställer upp.

Innehåll

Sid 1	Klubbinformation och Aktualiteter
Sid 2	Med SM5AZS ut i luften
Sid 7	Vägen till DXCC – ett av målen för SM5AQI
Sid 10	3Y0X - Expeditionen till Peter One Island först 2006 - men det finns dom som varit där tidigare
Sid 11	Några DX körda under perioden 1 – 14 mars

Med SM5AZS ut i luften

Från rundradio-DX till egen signal

Radiointresset började med DX-ing - kortvågsslyssning av rundradiostationer eller världsradiolyssnare som det numera står i en av spalterna i QTC. Lasse var då i tonåren och kunde litet engelska. I Lasses barndomshem fanns en AGA "långsoffa" med många kortvågsområden. De flesta radiostationer skickade vackra QSL-kort och ibland fick man även andra småsaker typ vimplor, böcker mm. På den tiden sände amatörerna med amplitudmodulering (AM), som gick att avlyssna på en vanlig radioapparat. Därför kom det också QSL-kort från radioamatörer, som fått en lyssnarrapport.

Julen 1956 fick jag "Radiobyggboken del 1" i julklapp av min pappa, som väl noterat mitt radiointresse. Denna bok kan man lugnt säga väckte mitt stora intresse för radio och elektronik. Det händer än idag att jag går tillbaka till den boken för att bli räknad på spolar och Q-värden.

För att lära mig mera gick jag med i Radioklubben och träffade de stora pojkarna med Bengt/SM5FJ och Erik/SM5UI i spetsen. Jag anmälde mig också till en kurs i telegrafi, då med Lennart/SM5AQI som lärare. Lennart och Marianne besökte jag ofta för att få sitta med och lyssna när Lennart körde CW eller telefoni. Det var verkliga högtidsstunder. Jag minns än i dag hur gott det luktade om pytsarna!!!. Det var ju varma rör på den tiden. Man kan säga att Lennart körde så att det glödde!! År 1960 tog jag (C-certifikat 40-takt) på F13. På den tiden delade man ut treställiga C-signaler typ -COP eller däromkring, men jag fick överta en gammal anropssignal! Min föregångare kan emellertid inte varit särskilt aktiv för jag har aldrig blivit förväxlad med honom.

Den första riggen var en kristallstyrd enrörssändare och en dipolantenn. Som rör användes ECL81 där trioden var oscillator-kopplad och pentoden PA-kopplad för 4,5 W. Ett CQ ropades ut och det första svaret kom från SM5CBC, som då var radiotelegrafist på ett fartyg i Suez-kanalen. När Einar sedan flyttade till Norrköping träffades vi som medlemmar i SK5BN. Radioamatörvärlden knyter på många olika sätt livslånga band.

SM5AZS i lyssnartagen

SL5AB

År 1960 på sommaren ryckte jag in på S1 i Uppsala för att göra lumpen i 15 månader som telegrafist. Det var en härlig tid i mitt liv! Inte minst vid regementets fina amatörstation SL5AB där jag trivdes så bra, att jag fortsatte att utbilda mig till reservofficer i Signaltrupperna. Men nu var det slut på telegrafilivet då det mesta kom att handla om signalskydd och annat hemligt. Vid repövningarna brukade jag i alla fall passa på att kliva in i radiobussarna, för att få köra lite telegrafi om nätterna. Det fanns alltid någon, som blev glad att bli avlöst en stund.

Inspiratören

Efter lärarutbildning började jag som lärare i Grundskolan. Där försökte jag på olika sätt inspirera ungdomarna till elektronikens underbara värld och förhoppningsvis har mina ansträngningar bidragit till några sändaramatörer. Jag minns särskilt hur våra satsningar under sportlovsveckorna gav flera medlemmar till klubben. Numera omges ungdomarna av ett ofantligt informationsflöde och det finns mer än tekniska frågor som tilltalar ungdomarna.

Utöver radion hämtar jag inspiration i en mångfald intressen som akvarellmålning, fotografering, natur, växter, fåglar, båtar, flyg och astronomi.

Med hjälp av datorn minns Lasse den perfekta landningen på snötäcket utanför tomten i Skarphagen.

Modellflyg med radio

Flyg har alltid fascinerat mig. Då radioutrustningen fått proportionalstyrning kunde man med spakarna efterlikna manövreringen på riktiga plan. Tyvärr tar det i regel många timmar av svett och möda innan man hjälpligt klarar av att landa utan skador!!! Jag flyger såväl segel- som motorkärror.

Idag har elmotorer blivit allt populärare. Med dessa slipper man allt kladdigt oljesprut som lägger sig över modellen. Att elmotorn inte väsnas upplever en del som bra medan andra nog vill ha "riktigt" motorljud från sina skala-modeller. Modern sändarutrustning är delvis datoriserad vilket underlättar styrningen då roderutslagen kan programmeras för varje modell man har och sedan sparas i ett minne.

Att få segelflyga en varm sommardag med bra termik är en häftig upplevelse. Är man duktig på att nosa reda på de osynliga termikblåsorna så kan man få flyga länge på en start.

Det är precis med modellflyg som med amatörradion - en del finner största nöjet i att bygga medan andra går mer in för att flyga eller köra radio. Min ”lekkamrat” sedan många år är en kollega från skolan. Han har en jättetrevlig hemsida med bilder från St Anna skärgård som han tagit från sin ”Fotokärra”. Mycket sevärt! Länken heter <http://www.go.to/emtevik> En sommar flög jag ett sjöflygplan med pontoner. Suck!! Det var otroligt kul!

Har ni sett! En av SM5AZS kärror - Tiger Moth - har landat mitt på det stora korsordet.

”Jag har fått laga alla mina tolv plan jag haft. Mer eller mindre! Tre stycken har jag totalkraschat. Idag har jag bara fyra plan kvar! Resten har jag gett bort då modellflyghobbyn kräver mer utrymme än radion. När det gäller radiostationer kan jag inte säga att jag kraschat några”

– de SM5AZS/Lasse.

CW är livet för en trumslagare

Jag är en typisk cw-amatör – en riktig gnist säger en del andra. Men det känns numera litet ”udda” då dels nytillskottet är mycket dåligt samtidigt som den äldre generationens alla gnistar sakta men säkert blir ”silent keys”.

Varför fastnade jag för telegrafin? Ja det har jag också undrat över ibland. Kanske beror det på att det från början var inträdesbiljetten till ”de riktiga radioamatörerna”. Jag tror ingen riktigt kan förstå den glädje och tillfredsställelse det var att behärska det mystiska legendariska språket som telegrafin utgör. För mig är det verkligen som musik. Förmodligen har jag också fått litet anlag för takt och rytm i generna. Att jag spelade trummor i yngre dar har säkert bidragit.

Som lärare tycker jag det är viktigt att man håller en god nivå på telegrafin och verkligen kör med separering eller som man också säger ”spärrad stil”. Det innebär att man inte ska slå ihop bokstäver

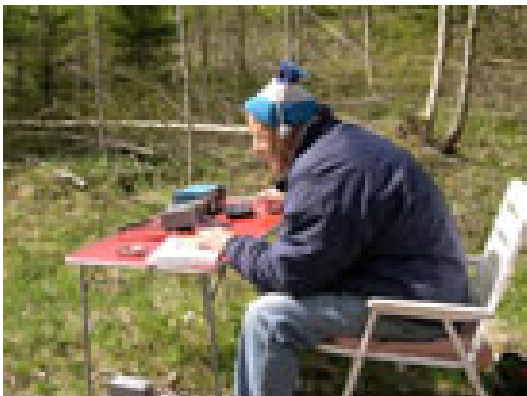
och ord utan istället överdriva mellanrummen mellan de olika tecknen och orden. Då får man en lättläst stil som gör det lättare för mottagaren att läsa meddelandet.

Det är tråkigt att ibland få höra att vi äldre amatörerna på något sätt skulle tycka oss vara för mer än andra hams. Något som skulle vara mig helt främmande!! Istället fick jag ju vara med då Norrköpings Radioklubb en gång i tiden var den pådrivande kraften för den s.k. Tekniska licensen, som innebar tillstånd att köra radio på högre frekvenser utan telegrafikunskaper. Men nu när telegrafen inte är nödvändig för att bli sändareamatör så skulle jag bli verkligt glad om SK5BN hittar underlag för en telegrafikurs. Det ger en ökad bredd åt amatörradion, som är ett trevligt sätt att få sociala kontakter med andra sändareamatörer genom att utbyta erfarenheter om olika intressen inom och vid sidan av radion.

QRP och portabeltester

Att sända med låg effekt är en mycket intressant utveckling för vår hobby. Här kan man med CW nå mycket långt. Han man problem med störda grannar så är QRP ibland enda chansen att kunna köra. Det är också relativt enkelt och billigt att själv bygga sin lilla tranceiver. Idag finns det många sofistikerade QRP-rigggar att köpa – antingen i byggsats eller färdiga. De tar liten plats och är i regel mycket strömsnåla. Höjdpunkten för mig är att köra Portabeltesten vår och höst. Då är effekten numera lägre än 1 Watt för att få bra poäng. Mer effekt går det åt för att klättra upp till den bästa stationsplatsen, 50 meter över havet. Där finns ett fornberg med milslång utsikt över skärgården och dessutom fritt läge för antenner. Utöver riggen och antennen med rep för uppsättningen så ska ju också bord, stol och sol- eller regnskydd upp till toppen. Sedan ska allt ner igen. Mycket jobb för en fyra timmarstest men det ger mig en härlig känsla att få utöva radion i naturen. Kanske är det också mina trevliga minnen från övningar i ”busken” med Ra200 stationen som spökar?

Basen för portabeltesterna och andra radioaktiviteter under den varmare årstiden hittar vi ute vid Snäcknäset i S:t Anna där Lasse återupplever skärgårdsminnen från farfars stuga i Ingmarö och föräldrarnas stuga i Gryt. Historiskt sett var Snäcknäset redan på 1700-talet bostad för rättaren på Torönsborg. Förr om åren - med stor familj - blev det inte så mycket radio, men nu är det bättre med tiden och med närmaste grannar mer än 1 km bort är det lätt att konstatera att här finns den störningsfria miljön.

SM5AZS gillar att köra radio i naturen

Snäcknäset i S:t Anna- en plats för rekreation

Iambic keying

I slutet av 1980-talet en upptäckte jag förmågan att i huvudet kunna ta emot högra takter än jag kunde sända med den elektroniska ICEK-bugg som jag byggde på 70-talet. Jag fick då rådet av Einar/SM5CBC att lära mig Iambic-tekniken eller Squeeze-keying, som den ibland kallas. Eftersom min manipulator var av dubbelpaddel-typ och byggen hade s.k. prick-minne så fanns alla förutsättningar. Tekniken innebar att man formade telegrafitecknen genom att ibland trycka in bägge paddlarna samtidigt. I detta läge slås omväxlande korta-långa tecken så att t ex bokstäverna C och Ä slog sig nästan själva. Tekniken är kraftbesvarande och tecknen blir korrekt utformade. Straight key är

detsamma som handpump dvs gammaldags telegrafnyckel. Ordet Iambic betyder versfot på svenska och däri ligger förklaringen att varannan stavelse betonas.

Radioutrustning

Rigg: KV IC-751, K1 (QRP) HW-8 (QRP)
VHF TR-751, IC2
Elbugg: Super Keyern
Manipulator: Svart Bencher
Nyckel: LM
Antenner: KV 85 m Loop
VHF Slim Jim

Lasse är medlem i följande klubbar

Sveriges Sändareamatörer	http://www.ssa.se/
Norrköpings Radioklubb	http://sk5bn.com/
The Swedish High Speed Club	http://www.smhsc.org/
Frivilliga Radio Organisationen	http://www.fro.se/
Norrköpings Radioflygklubb	http://www.hobby.se/SMFF/Norrkopingrfk/

High speed CW-körning i shacket hos SM5AZS.

”Vilken glädje och tillfredsställelse det är att behärska det mystiska legendariska språket som telegrafin utgör. För mig är det verkligen som musik. Förmodligen har jag också fått litet anlag för takt och rytm i generna. Att jag spelade trummor i yngre dar har säkert bidragit.”

de Lasse/SM5AZS

Vägen till DXCC – ett av målen för SM5AQI

På begäran av bl. a SM5XJX/Fredrik lämnas här en liten beskrivning hur jag efter två och ett halvt års radiokörning har kommit fram till DXCC/Nivå 116. Dessutom finns nu ytterligare nio länder bekräftade samt ca 15 länder som är körda men ännu inte bekräftats. Jag hade ju kört radio under femton år tidigare på 50 och 60-talen men då kom jag aldrig så långt som till några diplom. Alla gamla QSL-kort hade lagts på soptippen så nu var det endast att börja om med start från juni 2002.

Signalen fanns kvar

Märkligt var att när jag hösten 2001 ringde och frågade efter en signal så fanns min gamla till förfogande. Både PTS och SSA hälsade mig välkommen tillbaka och efter några dagar var signalen min utan kompletterande prov. Jag testade CW-känslan och kände att den satt - i ryggmärgen. Som blivande pensionär hade jag till stor del också själv kontrollen över mitt liv. **Ja nu var det verkligen dags att sätta fart på SM5AQI/Len!**

En femårsplan

År 1 Skaffa en utrustning som var bra att köra DX med. Försöka lära mig alla nyheter som kommit. Och här visade sig medlemmarna i radioklubben vara till stor glädje.

År 2 – 3 Köra radio. Satsa på DX och träna mig i att hantera min trafik känsla och också att koordinera in hjälpmedlen. Lära mig lyssna och sedan köra några tester.

År 4 – 5 Fortsätta med DX-körningen för att fånga in diplomerna DXCC, WAS och WAZ. Tre guldkantade diplom som kan hålla var och en sysselsatt vid radion hur länge som helst.

År - 10 I planering för ett längre tidsperspektiv ingår tyvärr flyttning från villan och då gäller det att från en lägenhet kunna fjärrstyra en station med bra antennläge. Dessutom skulle det sitta fint med en QRP-utrustning. Stationen ska också vidareutvecklas med digitala trafiksätt för att med låg effekt komma ännu längre ut i radiovärlden.

Utrustningen

Vertikalantennen för 80 – 40 – 20 - 15 – 10 – 6 meter. Monterad tio meter upp.

Riggen kom inledningsvis att omfatta:

ICOM IC-7400, en modifierad 746PRO, som började säljas under våren 2002

Nätaggregat

Högtalare och hörlurar

Mikrofon ICOM SM-20

Telegrafnyckel, som var det enda jag hade kvar från den gamla tiden

SWR-meter

Vertikalantenn CP6, se bilden ovan

Jordspikar

Radio Amateurs World Atlas

RSGB Prefix Guide

SM5AQI vid nyckeln. Kör 80 % CW-qso och 20 % på SSB

Datorns rätta placering är vid radiobordet

Via Internet har vi sändareamatörer tillgång till ett massivt informationsflöde. Oavsett om det gäller aktuella informationsfrågor, teknikutveckling, hjälpmedel för DX-körning mm. Det som jag prioriterat är

- Tillgång till DX-prognoser på Internet

<http://www.dxc.com/solar/>

<http://dx.qsl.net/propagation/propagation.html>

http://home.cogeco.ca/~dxinfo/tropo_nwe.html

- Tillgång till DX-Cluster på Internet

<http://oh2aq.kolumbus.com/dxs/>

- SSA's och SK5BN's hemsidor <http://www.ssa.se> o <http://www.sk5bn.com>

- QRZ's internationella register över olika stationer och ofta information om QSL-adresser

<http://qrz.com>

- DX-bulletinerna från The Ohio/Penn DX Packet Cluster via e-post

- DX-expeditioner

<http://cpcug.org/user/wfeidt/Misc/adxo.html>

- Information om tester

<http://www.sk3bg.se/contest/>

QSL-hantering

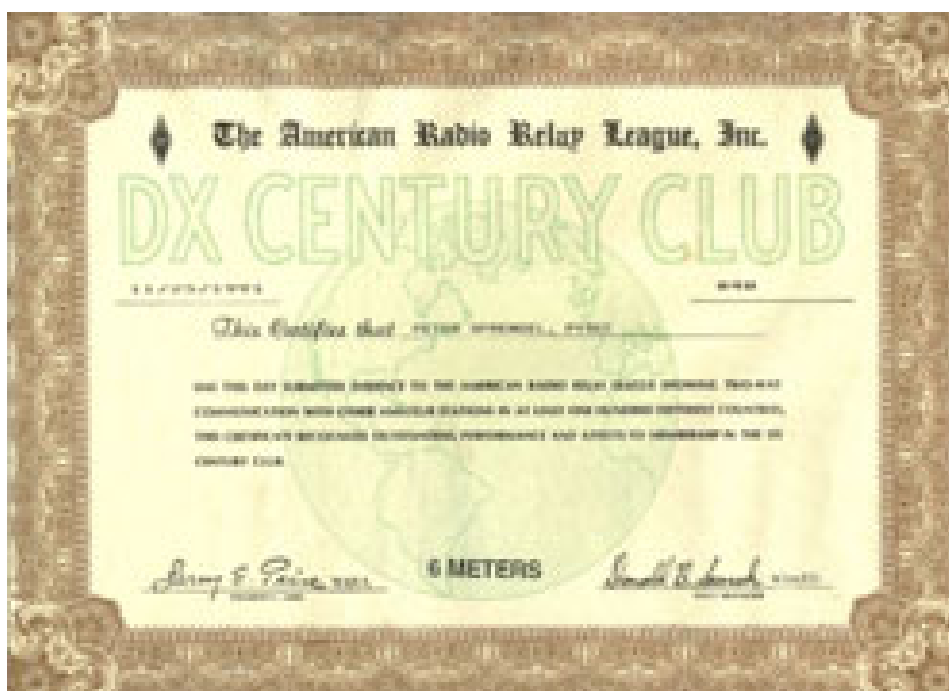
En grundregel är att alla nya QSO'n är avslutade först när QSL-kort har utväxlats och här gäller det att vara principfast och hålla ordning på de utgående och också följa upp de inkommande. De flesta QSL-korten utväxlas ju "via byro" men det finns ju också många s.k. rara stationer som använder QSL-manager och som vill ha hjälp med returporto. Vad som gäller kan man få information om under QSO't. Annars hittas informationen via QRZ.com, i tidningarnas DX-spalter eller i DX-bulletinerna. Eftersom Internationellt svarsporto inte tillämpas i Sverige så kompletterar man lättast genom att lägga i 1 – 2 \$ tillsammans med ett kuvert med egen adress. Det är förvånansvärt hur snabbt många svarar. Samtidigt finns det tyvärr också stationer som aldrig svarar. Ett tips! Skriv absolut inte en amatörsignal på kuvertet. Det är ett tecken till mindre nogräknade postdistributörer att vittja posten. Detta kan vara en förklaring till att DX-stationer i vissa länder, där postgången inte fungerar, väljer att använda QSL-manager, som har en säker postadress.

Ansökan om DXCC

När jag under julhelgen 2004 började plocka samman QSL-korten visade det sig att jag hade uppfyllt första gränsen för DXCC med råge. Granskningen av QSL-korten gjordes förr på ARRL's kontor i USA. Sedan några år tillbaka så finns det särskilda QSL-granskare s.k. DXCC Field-Checkers i ett antal länder. I Sverige görs granskningen av SM5DQC/Östen i Ödeshög och SM5DJZ/Jan i Knivsta.

I slutet av januari ställdes kosan till Ödeshög. Östen var en trevlig bekantskap och vi fick några roliga förmiddagstimmar tillsammans. Men noga var han och allt kontrollerades verkligen ordentligt. Han hittade också två länder som han inte kunde godkänna. Det ena var en maritim mobil station, som körde från Iran - men Östen kunde ju inte veta att båten verkligen låg i Iran. Det andra var en jubilerande GQ-station som mitt logprogram placerade i Scotland vilket visade sig vara felaktigt. Jag fick i alla fall 116 länder godkända i en förteckning på tre A4-blad, betalade 10 dollar dvs. 70 kronor. Östen postade sedan handlingarna vidare till ARRL och gav mig tipset att kontrollera på <http://www.arrl.org/awards/dxcc/appstatus.html/html/html>

Den 8 februari kunde jag glatt registrera att de mottagit handlingarna och nu väntar jag bara på att diplommet ska komma. Nedan visas hur diplommet ser ut. Det här är utdelat 1991 till PY5CC/Peter för 100 länder på 6 meter.

Under tiden droppar nya QSL-kort in och jag är nu som sagt uppe i 116 + 9 länder DXCC-Mixed dvs. blandat trafiksätt. Dessutom ligger i pipelinen ca 15 länder som ännu inte är bekräftade. Bl a flera länder i Sveriges närhet. Länder som jag kört ett antal gånger på olika band. Nu väntar jag tills jag har 150 länder och då kan jag lämna korten utöver de 116 för granskning och begära uppdatering.

Till slut vill jag bara **blygsamt och med respekt** nämna att det finns flera i Norrköpingsområdet som har DXCC med mycket höga valörer. Till och med begränsat till ett band - och kanske också ett trafiksätt. Men för mig har det här varit första kvittensen på att jag tagit mig tillbaka till amatörradion. Samtidigt har jag fått en bekräftelse på att jag lärt mig använda en del av den nya tekniken, som nu finns tillgänglig både när det gäller utrustning och mjukvaror. Nu går jobbet vidare även om det förmodligen blir svårare att hitta stationerna längre bort och kanske länder som inte är så välfrekventerade med amatörradio. Men det är ju det som är tjusningen med DX.

<http://svessa.se/hf/dxcc.php>

<http://www.ddxg.dk/image/dxcc-lista.pdf>

<http://hem.fyristorg.com/sm5dff/dxcc.htm>

<http://www.cpcug.org/user/wfeidt/Dxcc/>

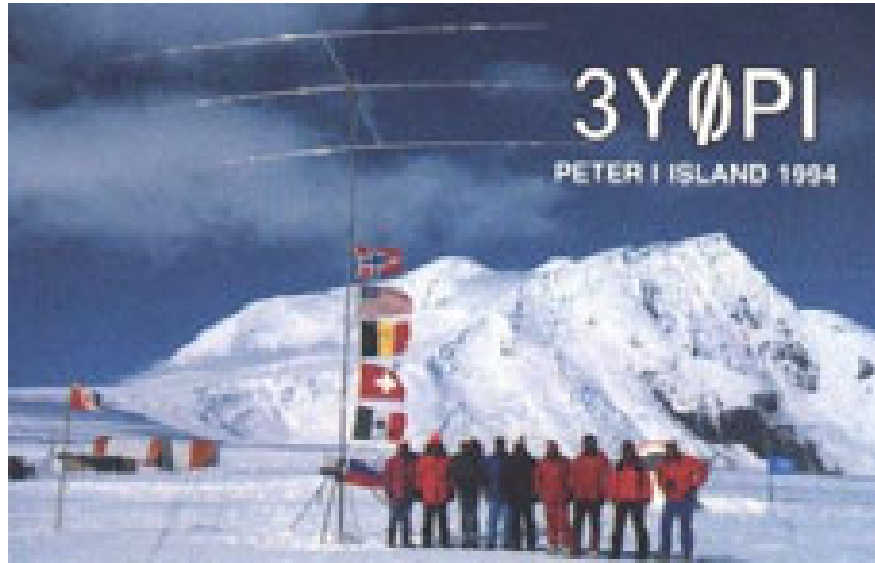
*"Jag är medveten om att jag måste bli ännu bättre på att lyssna och försöka fånga stationerna innan de kommer upp på DX-klustret. För när de väl finns där är det många om budet".
- de SM5AQI/Len*

3Y0X - Expeditionen till Peter One Island först 2006 - men det finns dom som varit där tidigare

1987

1994

Mer info om förberedelserna för den inställda expeditionen 2005 hittas på följande adress:

<http://www.peterone.com>

Nu ser vi fram mot att de lyckas komma iväg 2006.

Några DX körda under perioden 1 – 14 mars

SM5RN

14 SSB TF3XEN Reykjavik
14 CW XU7ADI Kambodia, PJ2/K8ND Curacao, A61Q Abu Dhabi Arab Emiraten.
21 SSB XE7NNE Tijuana Mexico.
21 CW 5R8GZ Madagaskar, V51XG Namibia, VU2RAK New Delhi, 3W9HRN Hanoi
Vietnam, A22/JA4ATV Botswana, XE7NNI, A71BX Qatar, Arab Emiraten.

SM5AQI

21 SSB JA7AHK Japan och V5/SP7VC Namibia
21 CW 9M6BG Malaysia 5R8GZ Madagaskar, 4S7AB Sri Lanka, BX4AF Taiwan, TF3YH
Reykjavik samt TT8M Chad.

73's de SM5RN/Derek och SM5AQI/Lennart